

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 16 – ЕО/2026 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка

На основание чл. 85, ал. 4 и 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 4, т. 2 и чл. 14, ал. 1 и 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО, ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп.), чл. 31, ал. 4 и 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 4 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ, бр. 73/2007 г., изм. и доп.), представена писмена документация от възложителя по чл. 8а, ал. 1 и 2 от Наредбата за ЕО и по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Столична регионална здравна инспекция и Басейнова дирекция „Дунавски район“, и Решение № 122/19.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите

РЕШИХ

да не се извършва екологична оценка на Подробен устройствен план – План за парк и градина (ПУП-ППГ) на м. Парк „Борисова градина“, гр. София прилагането, на който **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве

възложител: Столична община – Направление „Архитектура и градоустройство“, адрес: гр. София, ул. „Сердика“ № 5

характеристика на плана: Съгласно представената информация ПУП-ППГ обхваща парковата и лесопарковата част на Парк „Борисова градина“ в град София. Територията на местност парк „Борисова градина“ е част от три административни района на Столична община – „Средец“, „Изгрев“ и „Лозенец“. Основна цел на проекта е да представи устойчиви решения за решаване на устройствените проблеми и насоки за развитие, съобразени с културно-историческата и екологичната значимост на територията на м. парк „Борисова градина“. Конкретните цели на проекта за ПУП са:

- Запазване на общоградското значение на парка като място за физически отдых и културно обогатяване;
- Прилагане на Общия устройствен план (ОУП) и разпоредбите на Закон за устройството и застрояването на Столичната община (ЗУЗСО);
- Създаване на условия и предпоставки за пълноценно паркоустройство и благоустройство на територията на м. парк „Борисова градина“;
- Осигуряване опазването на културното наследство;
- Освобождаване на градината от несвойствени обекти;
- Функционално „разтоварване“ на резервата от неприсъщи за характеристиката му обекти и елементи;
- Дефиниране на значимите, редуциране на дублиращи и лимитиране на допълващите функции в границата на градината;
- Спиране на достъпа на автомобилно движение в парковата територия;

- Осигуряване на регламентиран (специализиран, необходим) транспортен достъп до всички елементи на парка и осигуряване на зони и места за паркиране на посетителите в периферията му;
- Осигуряване на пешеходен достъп от всички направления към парка, както и пешеходни връзки между различните части на парка чрез пешеходни мостове с олекотена визия и конструкция, както и екодукти;
- Организиране на различните видове движение безконфликтно в границите на парковата територия;
- Запазване и възстановяване на знакови атракциони, които се харесват и са емблематични за софиянци;

Дефиниране на различните видове отдих и нов прочит на функционалното зонироване. ПУП-ППГ не предвижда в обхвата си последващи инвестиционни предложения, които попадат в приложение № 1 към чл. 92 на Закона за опазване на околната среда. От включените предвиждания в Приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на ЗООС попадат потенциални инвестиционни предложения за бъдещо:

- Изграждане на паркинги;
- Изграждане на трансформаторни електроснабдителни постове;
- Изграждане на клонове на топлопроводи;
- Други след преценка на компетентния орган.

Така представеният план очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения към обхвата на Приложение № 2 на ЗООС и на основание чл. 2, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО за плана е проведена процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка.

Съгласно чл. 84, ал. 1 от ЗООС и чл. 4, т. 2 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за вземане на решение е директорът на РИОСВ – София.

Обхватът на плана не засяга обекти от Националната екологична мрежа, а именно защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитени зони от мрежата „Натура 2000“, определени съгласно ЗБР. Най-близко разположената защитена зона е BG0000113 „Витоша“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-763/28.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 99/2008 г.), изм. и доп. със Заповед № РД-271/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 41/18.05.2021 г.), с която се обявява и за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, изм. и доп. със Заповед № РД-646/19.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 69/16.08.2024 г.), отстоящи на около 4,1 км от парка.

При направена справка в регистъра на вековните дървета се установи, че в границите на парк „Борисова градина“ попадат следните вековни дървета:

- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 641 обявено със Заповед 1301/05.05.1974 г./ на министъра на горите и опазване на природната среда (МГОПС) координати (WGS84-35) – X 4733905.9; Y 199783.376;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 642 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4729999.632; Y 323298.488;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 643 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730052.206; Y 323247.151;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 645 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730424.129; Y 322886.374;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 646 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730461.46; Y 322836.331;

- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 647 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730476.076; Y 322828.241;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 649 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730513.359; Y 322493.838;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 650 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730525.497; Y 322483.265;
- Вековно дърво от вида „Летен дъб“ заведено в регистъра на вековните дървета под № 651 обявено със Заповед 1301/05.05.1974/МГОПС координати (БГС2005-Кадастрална) – X 4730521.59; Y 322500.659;

На основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, планът подлежи на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) му с предмета и целите на опазване на посочената по-горе защитена зона, като съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 35 от Наредбата за ОС, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО.

Планът, както сам по себе си, така и във взаимодействие с други планове, програми и инвестиционни предложения, няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони и природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет и цел на опазване в гореупоменатите защитени зони, и във връзка с чл. 37, ал. 4 от Наредбата за ОС, с настоящото решение се преценява да не се извършва оценка за степен на въздействие върху споменатата по-горе защитена зона от екологичната мрежа „Натура 2000“.

МОТИВИ:

1. Основна цел на настоящата проектна разработка е да представи устойчиви решения за решаване на устройствените проблеми и насоки за развитие, съобразени с културно-историческата и екологичната значимост на територията на м. парк „Борисова градина“. Част от формулираните цели за решаване от проекта за ПУП са:
 - Запазване на общоградското значение на парка като място за физически отдих и културно обогатяване.
 - Създаване на условия и предпоставки за пълноценно паркоустройство и благоустройство на територията на м. парк „Борисова градина“.
 - Освобождаване на градината от несвойствени обекти.
 - Спиране на достъпа на автомобилно движение в парковата територия.
2. Планът предвижда регулиране на съществуваща урбанизирана територия и развитие на спортните и рекреационни дейности в нея с поставена централна роля на запазване и развитие на парковата територия. Запазва се характера и функциите на бъдещите обекти на терена, а именно спортни обекти, поставяеми съоръжения и паркови територии. Формулират се насоки за опазване и подобряване на съществуващите насаждения в парка.
3. С Решение № 417 на Столичния общински съвет от 18.07.2013 г. се разрешава да се изработи проект за подробен устройствен план при:
 - 3.1. Териториален обхват – административните райони „Средец“, „Лозенец“ и „Изгрев“, общо 343 ха, в граници: от „Орлов мост“ по бул. „Цариградско шосе“, ул. „Незабравка“, ул. „Трепетлика“, ул. „Тинтява“, ул. „Никола Габровски“, десния бряг на река „Слатинска“, ул. „Апостол Карамитев“, регулационната граница на местност „Дианабад“, бул. „Д-р Г. М. Димитров“, регулационната граница на местност „Жилищна група „Ловен парк“, бул. „Симеоновско шосе“, ул. „Чавдар Мутафов“, северна регулационна граница на м. „Зоопарк София“, северна регулационна граница на м. НПЗ „Хладилника“, бул. „Никола И. Вапцаров“, ул. „Стоян Михайловски“, ул.

„Архитект Йордан Миланов“, ул. „Борова гора“, ул. „Митрополит Кирил Видински“, бул. „Драган Цанков“, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ до „Орлов мост“, съгласно приложената схема.

3.2. Цел и задачи на проекта – в максимална степен да се запази характера на парка като общоградски и рекреационен, като в същото време се потвърди и защити статута на резервата с охранителните му зони и декларираните лесопаркови части, тъй като той е паметник на градинското и парково изкуство; да се създадат условия и предпоставки за изработване на инвестиционни проекти за паркоустройство и благоустройство на цялата територия на парка и контактните му зони, заедно с подходите към тях; да се приложи действащият Общ устройствен план на Столична община при стриктно спазване на разпоредбите на Закона за устройство и застрояване на Столична община и да се намерят устойчиви решения на установените устройствени проблеми.

3.3. Вид на подробния устройствен план – план за парк и градина по чл. 62, ал. 1 от ЗУТ.

4. Разглежданият план не предвижда дейности свързани с производство и изграждане на предприятия със среден или висок рисков потенциал. В обхвата на ПУП-ППГ не се предвиждат производствени дейности. Територията запазва статута си основно на паркова територия или както е до момента в ОУП.
5. Предвиденият проект за ПУП-ППГ не следва да се разглежда като план свързан с отрицателно въздействие върху здравето на хората или околната среда, тъй като същият предвижда мероприятия по опазване на парковите територии, ограничаване дейностите в имотите със съществуващо застрояване и общите дейности на територията на парка.
6. С одобряване на конкурсното предложение възложителят е разгледал няколко конкретни алтернативи за проектиране, като е одобрено предложение, залагащо на минимални интервенции в парковата част и без планове за нови големи строежи в обхвата на плана. Устройствовият план задава максималните устройствени показатели и конкретните параметри на застрояване на включените поземлени имоти. Основната част от територията е в категорията „Урбанизирана“ и не се налага промяна на предназначението на територията. Дори при „нулева алтернатива“ в границите на ПУП-ППГ има действащи устройствени показатели и нормативни изисквания за въвеждане на сервитути на линейната инфраструктура. Основната реална алтернатива включва завишаване на показатели за застрояване – застроена площ и коефициент на интензивност, но това не отговаря на зададените параметри към ПУП и общата цел за съхраняване на парковата територия.
7. Дейностите, предвидени в плана не предполагат отделяне на вредности в околната среда, в количества и състав, които биха влошили нейните качества.
8. На основание чл. 13, ал. 2 от Наредбата за ЕО е изискано писмено становище от Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР), относно допустимостта на ПУП-ППГ спрямо режимите, определени в утвърдените План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН). Съгласно получено становище от БДДР, изх. № ПУ-01-540-/1/16.08.2024 г.:
 - 8.1. реализирането на плана е допустимо спрямо целите за опазване на околната среда заложи в ПУРБ 2016 – 2021 г., както и с предвидените мерки за постигане на тези цели, при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2. от становището;
 - 8.2. реализирането на плана е допустимо спрямо целите и мерките за постигане на добро състояние на водите, заложи в ПУРБ 2022-2027 г. и не се очаква да окаже значително въздействие върху водите при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2 от становището;
 - 8.3. реализирането на плана е допустимо спрямо ПУРН 2022 – 2027 г. Предвидените дейности не са в противоречие с мерките в Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения.

- 8.4. Реализирането на плана не се очаква да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми, при условие, че се спазват мерките посочени в т. 1.1.2 и законовите изисквания, посочени в т. 2 от становището.
- 8.5. На територията, предмет на плана няма определени санитарно-охранителни зони (СОЗ) по реда на Наредба № 3/16.10.200 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.
- 8.6. В поземлен имот с идентификатор 68134.109.47, гр. София се намира водоизточник на минерални води Сондаж № 36хг (плаж „Република“), съоръжението е оборудвано за експлоатация, но не се ползва. Сондаж № 36хг се намира на територията на къпалня „Мария Луиза“, част от ПУП, за който няма определена СОЗ по реда на Наредба № 3/16.10.2000 г. С цел опазване на водоизточника на минерални води, поради липса на учредена СОЗ, се определя буферна зона с радиус 1000 м. Около съоръжението за минерални води трябва да се определи площ за пояс I на СОЗ.
9. Реализацията на плана е извън територията на защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, поради което няма вероятност от пряко или косвено унищожаване/увреждане на местообитанията и видовете, предмет на опазване в най-близко разположените защитени зони.
10. ПУП не засяга защитена зона BG0000113 „Витоша“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, поради което няма да има загуба на площ на природни местообитания и местообитания на видове и техните популации, предмет на опазване в зоната.
11. Няма вероятност от увреждане и/или унищожаване на хранителни местообитания, местообитания за нощуване, както и от прекъсване на биокоридорни връзки за видовете птици, предмет на опазване в защитена зона BG0000113 „Витоша“ за опазване на дивите птици, тъй като предвидените дейности ще се извършват извън зоната.
12. Не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони.
13. Няма вероятност от натрупване на отрицателни кумулативни въздействия върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитените зони, при реализацията на Подобен устройствен план – План за парк и градина спрямо одобрените до момента други инвестиционни предложения, планове, програми и проекти.
14. Съгласно становище на Столична регионална здравна инспекция, с изх. № 10-111/1/06.01.2023 г., с реализацията на плана няма да се промени риска за човешкото здраве.
15. На основание чл. 13, ал. 2 от Наредбата за ЕО са изискани становища от Дирекция зелена система Столична община и Национален институт за недвижимо културно наследство (НИНКН), като са предоставени и копия на постъпило становище на граждански комитет „СПАСЕНИЕ - 2000“, в което са повдигнати редица въпроси.
- 15.1. Съгласно постъпило писмо на Дирекция зелена система Столична община с изх. № СЕК23-ДИ04-11/07.12.2023 г., дирекцията изразява становище, че нямат възражения по разработката за ПУП на парк „Борисова градина“.
- 15.2. Съгласно постъпило писмо на НИНКН с изх. № 0400-635/14.12.2023 г. администрацията на института информира:
- 15.2.1. НИНКН е изпратил писмо № 0800-5049/19.05.2022 г. до главния архитект на Столична община, в качеството му на възложител на

„Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване и План-схема за разполагане на преместваеми обекти на местност парк „Борисова градина“, гр. София“, в което е поставил конкретни изисквания по отношение корекции в проекта.

15.2.2. Проведена е работна среща с проектантския колектив на ПУП-ППГ на м. „Борисова градина“ – гр. София и главния архитект на Столична община, в която са направени коментари, във връзка с писмо № 0800-5049/19.05.2022 г. на НИНКН.

15.2.3. По отношение искането за изразяване на становище от страна на НИНКН уведомяват, че процедурата по съгласуване на инвестиционни проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство, както и сроковете за произнасяне на НИНКН/МК, са законово регламентирани в Закона за културното наследство.

16. Прилагането на плана не е свързано с трансгранично въздействие върху околната среда, предвид местоположението на засегнатата територия.

ПРИ СПАЗВАНЕ НА СЛЕДНИТЕ УСЛОВИЯ:

1. За инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложения № 1 и 2 към ЗООС, както и за планове и програми, произтичащи от прилагане на плана на следващо ниво на подробност да се проведат изискващите се процедури по ОВОС и ЕО. Одобряването на дейностите следва да става само след положително решение/становище по ОВОС/ЕО и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията и мерките, разписани в решението/становището.
2. Да се спазват разпоредбите на чл. 111, ал. 1 и 2 от ЗБР, съгласно който собствениците на дървета, обявени за защитени, са длъжни:
 - 2.1. да ги опазват от унищожаване или увреждане;
 - 2.2. да уведомяват съответната регионална инспекция по околната среда и водите за настъпили промени в състоянието на обекта;
 - 2.3. да съгласуват със съответната регионална инспекция по околната среда и водите дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието на обекта;
 - 2.4. да осигуряват достъп на представители на регионалната инспекция по околната среда и водите до имота за извършване на проверки по състоянието на защитените дървета.
 - 2.5. забраняват се дейности, водещи до унищожаване, увреждане или влошаване физиологичното състояние на дърветата, обявени за защитени.
3. Дейности свързани със строителство в обхвата на плана да не се извършват през размножителния период на птиците.

Настоящото решение да не се извършва екологична оценка не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС, други специални закони и подзаконови нормативни актове, и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

На основание чл. 88, ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, Решението губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен съответният план.

На основание чл. 88, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда, при промяна на възложителя и/или преди изменение на плана възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми своевременно РИОСВ – София.

Решението може да бъде обжалвано чрез директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред министъра на околната среда и водите или пред съответния Административен съд съобразно правилата за подсъдност по чл. 133, ал. 1 или ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 10.03.2026

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София

